

نظام رتبه‌بندی معلمان: چالشی برای شفافیت و عدالت در حقوق

در ادامه‌ی روند ارتقای معیشت فرهنگیان، تغییرات تازه‌ای در ساختار پرداخت حقوق معلمان و بازنشستگان آموزش و پرورش اعمال شد. این اصلاحات که از ابتدای شهریور اجرایی می‌شود، گامی مهم در جهت کاهش شکاف رفاهی و افزایش انگیزه در بدنه آموزش کشور قلمداد می‌شود.

به گزارش پایگاه خبری خط اقتصاد، حقوق معلمان در ایران در سال ۱۴۰۴ با توجه به عوامل مختلفی از جمله سابقه کار، مقطع تحصیلی، نوع مدرسه (دولتی یا غیردولتی) و همچنین اجرای طرح رتبه‌بندی معلمان، متفاوت است. با این حال، برای معلمان شاغل در مدارس دولتی که مشمول قانون رتبه‌بندی هستند، حداقل حقوق پایه مشخص شده است.

طبق قانون بودجه ۱۴۰۴، حداقل حقوق کارمندان دولت در سال جاری مبلغ ۱۳ میلیون تومان تعیین شده، اما معلمان با توجه به جایگاه خود در نظام رتبه‌بندی، مبالغ بیشتری دریافت می‌کنند.

رتبه‌بندی معلمان یکی از سیاست‌های اجرایی وزارت آموزش و پرورش است که بر اساس آن، معلمان به پنج رتبه اصلی تقسیم می‌شوند: آموزشیار معلم، مربی معلم، استادیار معلم، دانشیار معلم و استاد معلم. این تقسیم‌بندی بر اساس عواملی چون سابقه خدمت، مدارک تحصیلی، مهارت‌های آموزشی و نتایج ارزیابی عملکرد سالانه صورت می‌گیرد.

در سال جاری حداقل حقوق معلمان در رتبه آموزشیار معلم ۱۵ میلیون و ۹۴۰ هزار تومان، در رتبه مربی معلم ۱۶ میلیون و ۶۱۰ هزار تومان و در رتبه استادیار معلم ۱۷ میلیون و ۲۹۰ هزار تومان معین شده است. با مقایسه این ارقام با سال گذشته، می‌توان گفت حقوق معلمان در سال ۱۴۰۴ به‌طور میانگین حدود ۲۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

لازم به ذکر است این ارقام صرفاً حداقل دریافتی در هر رتبه شغلی است و در صورت وجود مزایای قانونی مانند حق عائله‌مندی، حق اولاد، مزایای مدیریت یا معاونت در مدرسه، مبلغ نهایی درج‌شده در حکم حقوقی معلمان می‌تواند بالاتر از این مقادیر باشد. با وجود تعیین ارقام جدید، برخی از فرهنگیان نسبت به اجرای کامل طرح رتبه‌بندی و شفافیت در نحوه محاسبه امتیازها و اعمال آن در احکام حقوقی انتقاداتی را مطرح کرده‌اند.

همچنین وضعیت حقوقی معلمان شاغل در مدارس غیرانتفاعی یا خارج از شمول طرح رتبه‌بندی نیز همچنان محل ابهام و اختلاف است. این تغییرات در حقوق معلمان در شرایطی اعمال شده که افزایش حقوق کارمندان دولت به‌طور یکنواخت رقم خورده، اما با اعمال رتبه‌بندی، معلمان در سطوح مختلف شاهد تغییرات متفاوتی در دریافتی خود خواهند بود.